

ĮSTATYMAI PATYS NEVEIKIA: AR ESAME PASIRUOŠĘ TINKAMAI APSAUGOTI PRANEŠĖJUS?

Sergejus Muravjovas | sergejus@transparency.lt

ĮSTATYMAI PATYS NEVEIKIA

**„TINKAMA PRANEŠĖJŲ APSAUGA
PRIKLAUSO NUO ĮSTAIGOS
GEBĖJIMO UŽTIKRINTI GALIMYBĘ
PRANEŠTI KONFIDENCIALIAI“**

AR ŽINOME, KUR PRANEŠTI?

**Pusė lietuvių (52 proc.)
žino, kur pranešti apie
korupciją**

BET AR PRANEŠTUME?

- **45 proc. nepraneštų, nes, jų nuomone, tai nieko neirodytų**
- **41 proc. nepraneštų, nes nesišengę liks nenubausti**
- **35 proc. nepraneštų, nes pranešėjai neturi jokios apsaugos**

ATGAL | ATEITĮ?

„Karštųjų linijų“ veikimo tyrimo rezultatai rodo, kad daugelis valstybinių institucijų „karštųjų linijų“ turi esminių trūkumų ir neužtikrina tinkamo pranešančiųjų apie pažeidimus aptarnavimo“

KAIP TVARKOMĖS SU PRANEŠIMAIS?

Beveik pusė įstaigų kaupia pranešėjų vardus, pavardes ir informaciją apie gyvenamąsias vietas, šiek tiek mažiau – telefono numerius.

Pusė institucijų (53 proc.) prie šių duomenų leidžia prieiti vien apibrėžtam darbuotojų ratui.

Vos 35 proc. prie minėtų duomenų neprileidžia darbuotojų, apie kurių veiksmus buvo pranešta.

KAIP TVARKOMĖS SU PRANEŠIMAIS?

Pusė (49 proc.) įstaigų turi taisykles ar panašų dokumentą, kuris reguliuotų pranešimų priėmimą. Institucijos remiasi skirtinga tvarka, pagal kurią priima informaciją iš gyventojų apie galimus pažeidimus, apdoroja pateiktą informaciją ir saugo pranešimais gautus duomenis.

Apie 80 proc. institucijų pranešimus gali priimti telefonu, tiek pat – elektroniniu paštu ir vos daugiau – įprastu paštu.

Perpus mažiau (40 proc.) institucijų ragina palikti pranešimus savo interneto svetainėse, naudojant specialiai sukurtas internetines formas.

MŪSŲ PASIŪLYMAI (1)

“Baltosios pirštinės“, „Europos namai“ ir TILS:

- Siūlome nemažinti viešajam interesui svarbių duomenų apie rinkimuose dalyvaujančius asmenis prieinamumo, nes, remiantis BDAR 17 straipsniu, tokiems duomenims BDAR ribojimai gali būti netaikomi.

2018-09-28 Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 3, 12, 23, 27, 38, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 2, 12, 23, 27, 35, 37, 38, 43 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 11, 25, 29, 39, 40, 45 ir 61 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 13, 25, 29, 38, 40, 41, 46 ir 61 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

KĄ DARO KITI: AIRIŲ PAVYZDYS

SPEAK UP SAFELY

Transparency International Ireland's
Guide to Whistleblowing and
Making a Protected Disclosure

 TRANSPARENCY INTERNATIONAL
Transparency International Ireland

Contents

What is the purpose of this guide?	4	Six Steps to Speaking Up Safely	22
What does this guide not cover?.....	5	1. Make sure you can explain why and what you are reporting.....	22
Our approach.....	5	2. Seek professional advice early.....	23
What is whistleblowing?	6	3. Avoid gathering evidence.....	24
Am I covered by the law?	7	4. Devise your strategy.....	24
1. Worker.....	7	5. Seek support.....	25
2. Relevant information.....	8	6. Communicate safely.....	26
3. Making a report in one of the ways specified in the Act.....	9	a. When reporting internally.....	26
a. First port of call.....	9	b. When reporting externally.....	26
Who is my employer?.....	10	A calm whistleblower is a more credible whistleblower.....	27
b. Prescribed persons.....	11	What should I do after I report?	28
c. Others.....	11	1. Dealing with inactivity or disbelief.....	28
d. What if my concern relates to law enforcement, state security or intelligence?.....	12	2. Dealing with reprisal.....	28
4. Summary.....	13	3. Moving on.....	29
What protections will I have?	14	Resources	30
1. Will people know what I have done?.....	14	1. Helplines.....	30
Confidentiality v Anonymity.....	15	2. Useful websites.....	30
2. Will I face legal action for making a protected disclosure?.....	16	Types of Protected Disclosures	31
3. What if my employer treats me badly?.....	17	1. Making sense of the Act for workers in the Private and Non-Profit Sectors.....	31
4. I'm not an employee – what about me?.....	17	2. Making sense of the Act for workers in the Public Sector.....	32
What should I expect when I report?	18	3. Making sense of the Act for workers who have information which could impair law enforcement if disclosed.....	33
1. What you should expect from your employer.....	18	4. Making sense of the Act for workers who have information that if disclosed may adversely impact State Security, Defence or International Relations or which may reveal a confidential source.....	34
2. What you should expect from 'prescribed persons'.....	19		
3. What you should expect when reporting to others.....	20		
4. What you should expect when seeking advice.....	21		

MŪSŲ PASIŪLYMAI

- Bendras pranešimų kanalų standartas
- Konsultacinė linija norintiems pranešti

AČIŪ!

www.skaidrumas.lt | sergejus@transparency.lt
